

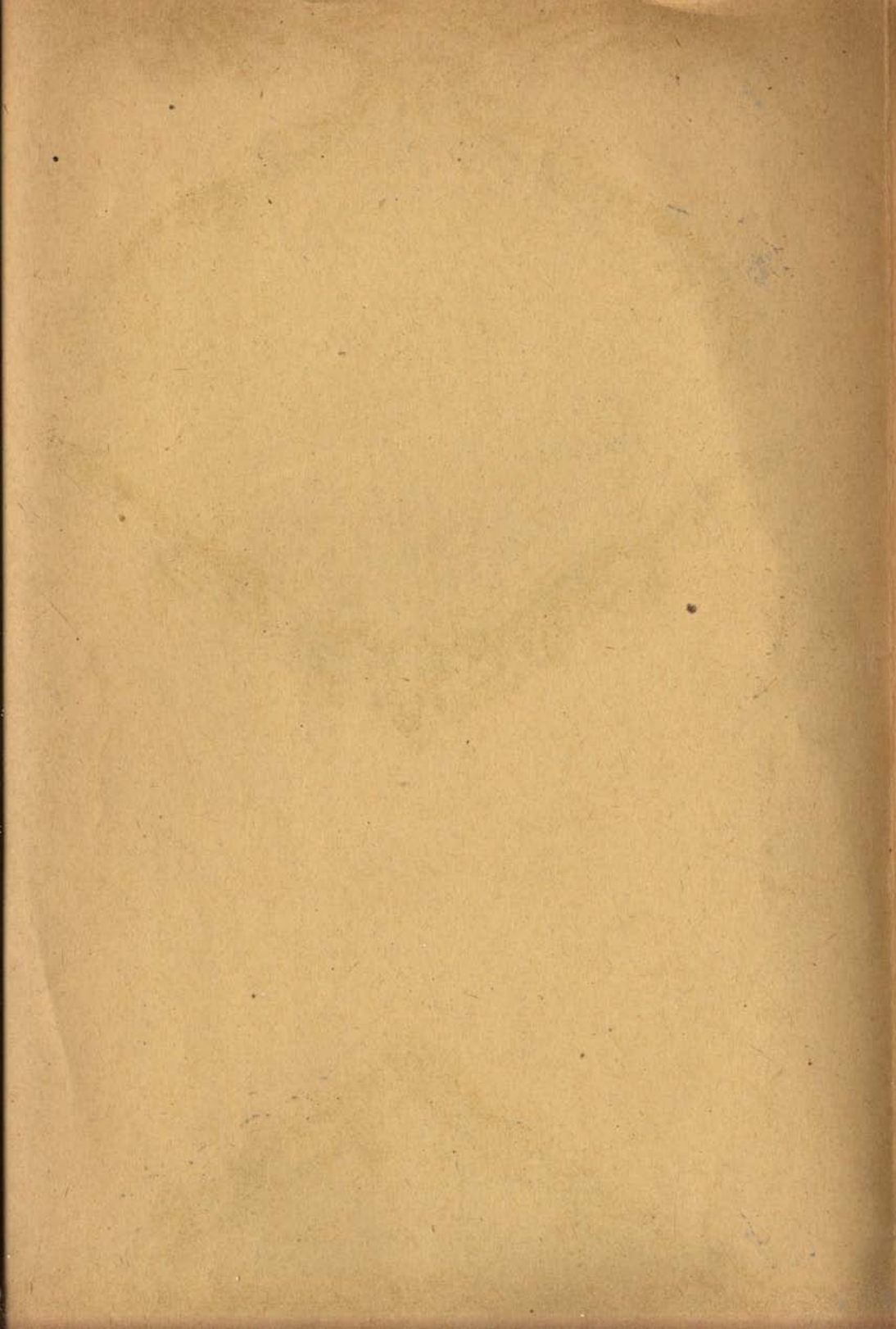

ŐSZI SZINEK

VERSEK

LENGYEL BÉLA

1927
Tipografia „MINERVA” Odorheiu

LENGYELBÉLA

ŐSZI SZINEK

VERSEK

SZERZŐ MUNKÁI:

VERSEK

Megjelent: Szatmáron, 1902

Sajtó alatt:

1. VIHARBAŊ

Regény három könyvben

I. Könyv a békéből

II. Könyv a háboruból

III. Könyv a forradalomból

2. MUZSIKÁL A VÉR

Társadalmi regény

ÚJRA HÍVTAK... GYÁSZ LOBOGÓ ALATT

Készenből egyszer kibújni az érzet
De úr! hűvös hűvös...
Még villám...
Jószág...
De a...
Föld...
Rem...
De...
Füg...
S...

DALOK AZ ÉLETHEZ

Vau...
Ezer...
Vig...
De...
M...
V...
M...
R...

L...
F...
F...
Q...
N...
S...
A...
S...
Q...

UJRA HIVTAK...

*Kezemből egyszer kihullt az ecset.
De újra hívtak, jöttem és megyek
Az élet új színfoltjait keresni.*

*Palettámon rég beszáradt a festék.
Reám törtek, állványomról leverték
Dus szinektől pompázó vásznamat.*

*Bus álmodók és gögősek a régik.
Új vágyaimat, hogyha meg nem értik,
Miért dobálnak rut sárral felém?*

*Most ismét villog lelkem hunyt sugára,
Életem szürke, durva vászonára,
Fehér alapon glóriát rakok.*

*Jöjjenek hát a megértők, az újak.
Felejtsék el, amit eddig tanultak,
S lássanak más, tündöklőbb színeket...*

*Miket lelkem, szomorú, Krisztus-álma
Most már széthord a vérkönnyes világba,
Még akkor is, — ha a keresztfá int...*

GYÁSZ LOBOGÓ ALATT

Testvérek, még üvölt a bösz vihar,
Még villám verdes, mennydörög az ég.
Egyik lábunk még térdig vérben gázol,
De a másik már új mezőkre lép.
Onnan jöttem, hol pozdorja az élet,
S új életembe megtisztultan lépek,
Egy véres ököl a szívemre vágott,
S szemem káprázva néz egy szebb világot.

Vad szelek szárnyán pehelyként kerengve
Ezer alakban láttam a halált...
Vigyorgó arccal kacagott szemembe,
De szívemben félelmet nem talált.
Millió szenvedő, véres kezű társam,
Vissza kacagta vélem együtt bátran,
Millió rongyos hős, sárba, porba verve.
Roskadt vállukon Krisztus bus keresztje.

A sors keréknek szörnyű lendülése
Futó percre közülök eldobott.
Összetört testtel, gyógyulást keresve,
Napjaimból számúzva a robot,
S hogy éltemet magános árván járom,
A testvérek bus golgotáját látom,
S míg lelkem a küzdésre vértetem,
Ökölbé szorul reszkető kezem.

És vad haraggal döntöm le a porba
A bálvány mát, a hazug tegnapot...
És megcsókolom azt a véres öklöt,
Mely riadóként szívemre csapott.
Szépséges, színes hazug álmódások,
A lelkemre nem raknak többet láncot,
Tegnap nóták ezrért szerteszórva...
Szárnyam most már a holnap útját rója.

Szólok hozzátok kinok mélységéből,
Szólok hozzátok lángtengeren át.
Gyönyörök csöndes boldog álmódói
Ne értsék többet hárfámnak dalát.
Gyászlobogómat kibontom az éjbe
Akinek könnye, verejtéke, vére
Az élet más markától csepegett,
Jöjjetek alá siró emberek.

Jöjjön alá a fátylas özvegy, árva,
Didergő, rongyos, éhes, szenvedő,
Kinek kezére kérget tört a munka,
Kinek nem jut csipkézett szemfedő,
Ha bus robotját másokért leróttá,
Aki csak szenved, gyötrődik, mióta
Küzdő élte kemény igába tört,
Kinek csak sirt ad hűségért a föld.

Kik hordjátok a véres élet átkát,
Kiknek ajakán megfagy a panasz,
Kikre korán szakad a tél viharja,
Kikre sohsem mosolyg a szép tavasz,
Ki a nyárban csak izzad, verejtékez,
Akit az ősz nem juttat lágy kenyérhez,
Száz sebből vérzők, kiket nem gyógyítanak,
Titeket mind a szívemhez szorítlak.

Testvérek, még üvölt a bőszi vihar,
Még villám verdes, mennydörög az ég,
Egyik lábunk még térdig vérben gázol.
De a másik már új mezőkre lép.
A busz világot körülfoló lángba,
Tündöklök az új hajnal pirkadása,
Távolról, a béke zászlója int
És nem hiába hordtunk annyi kint.

Nagy magányomból hozzátok is szólok,
Lobogómat felétek lengetem,
Kiket nem tudott megtörni az élet,
Mig pehelyként szórt szörnyű helyeken,
Testvéreim, mig ott künn száz halálban
Bolyongtatok, én boldog szemmel láttam
A holnapot, amely jutalmat önt,
Mely ezer bálványt sötét sirba dönt.

Készüljetek, itthon már zug a mélyben
Valami bus, egetverő harag,
Mely vérnélküli pompás küzdelemben
A tegnapon, mán győzelmet arat.
Mire megjöttek, évezredes átok,
Mely ólomsullyal, folytva ült reátok,
Kivillanó sugártól menekül.
Nem lesztek többet itthon, — egyedül . . .

Gyűlnek a zászlók, milliók alája . . .
Eszméktől ittas, terhes a világ.
A megvasalt kéz, készül, hogy lerázza
Bilincset, mely véres husába vág,
— Fehér márványból oltárokat vágnak
Az uj Istennek, glóriás munkának . . .
S ha együtt lesz majd mindkét küzdő tábor,
A boldogságnak uj napja világol.

Szabad lesz a kéz, szabad lesz az elme,
Kevés a bánat, több lesz az öröm.
Megöli a but, letörli a könnyet
Az uj égről tündöklő fényözön.
Az eszme árad, dagad, mint a tenger,
És addig nő, míg ember lesz az ember,
Készüljetek, ha eljő majd a béke,
Együtt találjon újabb küzködésbe.

S míg küzködünk, a bus romok felett
 Megsuhan majd egy óriási szárny.
 Összedőlnek mélységek, magasságok,
 Ölelkeznek nyomán a fény, az árny ...
 Pusztult mezőkön uj kalászosok nőnek,
 Megszületik a vajudó időnek
 Igérete, megváltó Messiása,
 S millió ajakról felzug a — hozsánna.

S kormos rónákon, erdőn, bércen, völgyön
 Az uj Messiás merre elhalad,
 Merre megcsendül harsonája, hangja,
 Leomlanak a szirt válaszfalak.
 S akik egymást gázoltuk tenger vérbe,
 Felébredünk ujjongó ünneplésbe,
 Egymásra szórunk száz nyíló virágot,
 S mint testvérek, építünk — uj világot.

1917 július hó

A BUG MELLETT

A viz pihen, most csendben álmodik.

Altató mesét zöld sásrengeteg

Sug mozdulatlan, lomha tükörének,

— Álmát őrzi fehér virág sereg.

Ma győztünk . . . s én a sötét parton állva,

Kábultan nézek mély tükörére le.

Idegen nádas virág erdejéből

Illatot hord az éj hűvös szele.

Mint barna kigyó vonaglik előttem

A hold leomló, sápadt sugarán

Testén egy csik . . . Az volt a halálhidja,

A győzelem vérbefult alkonyán.

Jaj! Élt a viz, gyönygyözött minden habja,

Sírt a sáserdő, mint megvert gyerek.

Azon a hidon végnélküli sorban

Jöttek glóriás százak, ezerek . . .

Idegen nádas fehér rózsaszirma

Vérkönyves volt, míg pompázott a nap,

S hogy bomlott az éj gyémántos palástja?

Csak egy-két emlék, ami megmaradt . . .

És holnap? . . . azt is elsodorja messze,
Az új hajnal felviharzó szele,
S száz új glóriás, névtelen vitézre
Borul rá a feledés éjele.

. . . S hogy töpregek a sötét, csöndes parton,
Megreszket a víz, káprázik szemem,
Az a hid, mintha végtelenbe futna,
Ezen a bűvös, holdas éjelen.

És jönnek rajta újra, hosszú sorban
Névnélküli új árnyak, — emberek!
— Elég, elég! . . . kiálná hangtalan szám,
S lelkem nehéz sejtelmektől remeg . . .

S míg a tulsó part sötét kárpitjára,
Egy kigyult város lángtengere vág . . .
— Már akkorra én is a hidon állok,
S megyek a csöndes árnyakkal tovább . . .

Kamionka Strumilova,
1915 július hó

ÉNEK A CSATATÉRRŐL . . .

Én uram Istenem, miből van az ember,
Hogy csapásaidat néma könnyel bírja?
Én uram Istenem, mit vétett már ismét,
Hogy Kain bélyeg van homlokára írva?
— Hisz ha Krisztus lenne, ha szent fiad volna,
Annak is sok lenne ez a szörnyű átok . . .
— Három éve hordja a sulyos keresztet,
Három éve vágják a szeges korbácsok.

Én uram, Istenem, tanították rólad,
S áhitatos hívő lelkünk esküdt rája,
Hogy te vagy az Ur fenn, bibor trónusodba
S a földnek is te vagy hatalmas királya.
Ember, állat, virág, minden kicsiny fűszál,
A nap, hold, csillagok szolgálják tenéked,
Szemed egy intése, kormányzó parancsa,
Vas kezekben tartod a nagy mindenséget.

Én uram, Istenem, tanították rólad,
Hogy te szent vagy, jó vagy, erős, igazságos,
S emberfiad azért küldted kinhalálba,
Hogy megváltsd vérén a bűnös, bus világot.
S most trónol jobboldon, arany glóriába,
Keze érintésén szétfoszlik a bánat,
Megbocsátod vétünk, ha általa kérünk,
S kereszttől könnyítet a roskadó vállat.

LÁTLAK... MINDIG LÁTLAK...
Én uram, Istenem, ha szent, jó, erős vagy,
Miért engedsz akkor sáros, durva lábbal
Rátiporni bibor, arany trónusodra
Földi isteneket? — akik a világgal
Vad, céda játékot játszanak kacagva,
S millió Krisztust üznek, kergetnek a vérbe,
Mert ha te nem lennél? — óh, ne sujts kezeddél,
Miből van az ember, hogy ezt tűrje, nézze?

Én uram, Istenem, kételkedő lelkünknek
Mutasd meg, hogy élsz és jóságos kezeddél,
A sulyos keresztet, mit vállunkra raktak
Vedd le rólunk, hisz már roskadoz az ember.
Ints szemöldököddel s Krisztusaid vére
Borítson malasztot a gyászos világra...
S verd meg őket, verd meg sujtó haragoddal,
Akik rátapostak trónod bársonyára.

Oroszharctér.
1917. december hó.

LÁTLAK . . . MINDIG LÁTLAK . . .

Látlak, mindig látlak álmodó lelkembe.
— Imádattal nézlek, — kutatva, keresve
Minden drága percét az elmúlt világnak,
Amit véled éltem, szentem, édes párom . . .
— A sejtő tavaszban, sugarán a nyárnak,
— Melyek vissza sirnak, melyek vissza vágynak,
Melyek vissza jöttét
Gyötrődve, epedve, reménykedve várom.

Látlak, mindig látlak álmodó lelkembe.
— Bubánattal nézlek, mikor megremegve
Jajgat, ordít, bömböl köröttem a világ,
Gyászlobogót lenget a rengeteg tája,
Gránát adta csóktól pozdorja minden ág,
Hulló vértől pirul szüztiszta hóvirág,
Révedező szemem,
Szomoru arcodat látja, mindig látja . . .

Látlak, mindig látlak álmodó lelkembe.
— Reménységgel nézlek, borus, néma csendbe,
Csaták elültével, a végtelen távol
Közzénk tornyosodott felhőin keresztül,
— S míg csillogó, arany, tündérszötte fátyol
Szárnyakon hozzámszállsz messze mult világból,
Szerelmem egére,
Új hajnalhasadás biborfénye rezdül.

Látlak, mindig látlak álmodó lelkembe.
— Áhitattal nézlek, mikor két szemedbe
Könny csillog, s a drága visszasíró percek
Bus rabja vagy te is szentem, édes párom . . .
— S míg imára kulcsolt két kicsiny kezednek
Ujjai értem az ég felé remegnek,
Imádkozom én is . . .
Adjon vissza az ég vesztett boldogságom.

Orosz harcér,
1916 december hó

AZOKHOZ, AKIK ELINDULTAK . . .

Ködös, párás borongós reggel
Masiroztak a katonák.
A lobogójok busan lengett,
Zuzmorás ágról levél pergett,
A hogy mentek az uton át.

Néztem őket égő szemekkel,
S szíven markolt a fájdalom.
Négy hosszú évnek kinja, vére,
Átkos, gyötrő vad szenvedése,
Sirásba csuklott ajkamon. . .

— Isten veletek drága fiuk. . .
Isten veletek . . . boldogok. . .
Mentek a télből meggyötörve,
Rongyokba, fázva, összetörve,
De szemetekben láng lobog. . .

Mentek a fényes kikeletbe,
Hol madár ujjong, rózsza nyit. . .
Hol a szabadság gyenge fája,
Reszkető lombbal várva-várja,
Daliás, pompás fiait. . .

Ki a mellet, a láb dobbanjon,
Remegjen meg reá a föld. . .
Zászlótok, mire hazaértek
Büszkén lengjen szárnyán a szélnek,
— Kezetek nem hiába ölt. . .

Kiomlott a Tegnapnak vére. . .
Nem vert, de győztes a sereg. . .
A vértengerből új nap támadt. . .
Tündöklő napja kél a Mának. . .
— Emberek lesztek . . . emberek. . .

1918 őszén.

ERDÉLYI BÉRCEK

Kő karjaik egymás vállán merednek.
Gránit mellükkel összeforrvá állnak,
Fenyves zugással szemébe kacagnak,
Változó idők bőszült viharának.

Szagatják tépik fergeteg szelek
Mozdulatlan, sziklába vágott arcuk.
Villámcsapás nem tántorítja őket,
Mind tudják, hogy győzelmes lesz a harcuk.

Meredt lábakkal meg kell állani,
Hová testüket ősi végzet róttá. . .
— Erdély bércei Erdély földjén állnak
Multba tűnt idők végtelenje óta.

Egymást ölelve tartják a parancsot,
Mit rájuk szabott szentelt, ősi törvény. . .
— És ha látják, hogy a mély völgybe, lenn
Kavarog, zug a sáros, piszkos örvény.

Szétárad a havas bércek felett,
A fenyvesek zokogó kacagása,
Hogy a lent nyüzsgő, hitvány, féreg ember
Egymást gyilkolja, egymás sirját ássa.

1919.

ADY ENDRE EMLÉKÉRE

Tiszteletes uram kiáll a tornácra,
Fekete palástját teríti vállára.
A kálvinistáknál zugnak a harangok,
Össze sir a hangjuk tompa kondulásba.
— Érmindszenten gyász van,
Bánat felleg szakadt az ős Ady házra.

Nyolcszázhetvenhétben csillag állt felette,
Arany tollu madár szállt a házereszre.
Muskátlis, violás, mályvás, szegfűs kertben,
Csoda virág nyílt ki barna alkonytájra ...
— Öreg Ady bátyánk,
Megrendült lélekkel nézett a fiára.

Bent, a patyolatos, hűs fekvő szobába,
Bibliás, Petőfis mestergerendára,
— Melyen könyvek mellett tajték pipák álltak —
Arany hurt feszített egy óriás keze,
Mely, mikor megcsendült,
Idegen hanggal lett az ős hajlék tele.

Azután a csodák feledésbe mentek,
Lassu növekvésén a Bandi gyerekek.
Érmenti százados, koronás tölgyfának
Legkisebbik ága, legfrissebb hajtása,
Izmos ággá szökkent
Magyar napsugarak perzselő csókjára.

Nótás kölyök nőtt fel az érmenti rónán,
 Alföldi csalitok pázsit útján róván
 Magyar napsugarak csillogtak felette.
 Magyar volt a szive, magyar volt a lelke . . .
 Tiszteletes urral
 Zsinóros dolmányban beszélgettek este.

Azután árva lett az ős hajlék tája.
 Elvitték a legényt acélos munkára.
 Vissza jön majd . . . vissza, aranyos tollával
 Beültetik majd az alispáni székbe . . .
 — Két törzsökös magyar,
 Így szötte az álmát édes reménységbe.

Aztán hírek jöttek, aztán hírek szálltak,
 Sötét bus fellegek a szülei háznak.
 — Ellopta a város, ellopta az éjjel
 Csillogó, villogó fényes villany árja
 És a nótáiban
 Nem szól már a magyar rónák pacsirtája.

Üzentek utána, jöttek messze tájról,
 A nyugati álmok csodás világából,
 Halkan zengő, pengő citerás nagy vágyak
 Jöttek bolondító fehér csipkés álmok,
 Páris üzent érte,
 S elhagyta egy magyar a magyar világot.

Ki érti az álmok kőbor, bus lovagját,
Mikor szent mámorok szárnyaikra kapják?
Ki érti az árva lelkek golgotáját,
Miért panaszkodnak, káromolnak, sirnak
Messze idegenben?
Mikor az Érparton vadvirágok nyílnak.

Sirt ástak a nyiló akácok sorába,
Bezárult egy ajtó az ős Ady házba,
Csak anyja könnyezett lopva, titkon érte
Mikor Ady bátyánk kemény, magyar öklét
Rázta napnyugatnak...
S reménykedve várta fia vissza jöttét.

S egyszerre csak... csoda... Május hajnalába
Napnyugatról virradt. Bus Magyarországra
Idegen napfény szórt fényt, ragyogást, pompát...
Diadal szekérén vágatott az égen
Az átkozott költő...
Arany tárogatót tartva a kezében.

S megnyíltak a szívek, megnyíltak a lelkek,
Kalászos rónákról nagy illatok keltek,
S illatos, pompázó tavaszi alkonyon
Ismét csendült a hur az ős Ady házban...
Öreg magyar szülék,
Miért bántódtok ti, miért vagytok ti gyászban?

Akit ti sirattok, akit ti könnyeztek,
Tudjátok-e hogy ki? . . . A magyar Istennek
Kiválasztott fia, árva prófétája.
Régi magyar átkok görnyedt hordozója . . .
A magyar mocsarak
Fényes napkirálya, nagy felszikkasztója.

Ha tárogatója harsan a kezébe,
Imádatl borul fél ország elébe.
Az a másik fél, a hitvány, gyöngé fajta,
Reszket a hangjától — reszket a szavától . . .
— Uj Krisztus kelt utra . . .
Magyarok Krisztusa az ős Ady házból,

*

Tiszteletes uram kiáll a tornácra.
Fekete palástját teríti vállára.
A kálvinistáknál zugnak a harangok
Összesir a hangjuk tompa kondulásba . . .
— Érmindszenten gyász van . . .
— Dicsőség szálljon az ős Ady portára.

1919

VIRÁGHULLÁS

Barna zománcos, csontos szál legények.
Rónás, kalászos hajdusági föld
Vett el tőlük még minden elmúlt évet.
— Karjuk izom, markuk sarlóra tört.

Állnak komoran, nagy csapatba verve.
Messzefutó aczél sinek között.
Valamenyinek ott bolyong a lelke
Hol nyáron át kévéket kötözött.

Tarlós rónáról alkonyati szellő
Rezgő nyárfákon dübörgést hoz át.
Az ég aljon torlodó barna felhő.
— Október este bontja fátyolát.

Üzent a császár, hullnak a virágok
Bronz arcukon egy könny végig szalad,
S felcsendül busan bucsuzó nótájok
A sin menti ezüst nyárfák alatt.

1908.

ÚJ ESZTENDEI ÉNEK

Én mindig szelid, alázatos voltam,
Sohasem kértem, sohasem vásároltam.
Árnyas kertjének elrejtett zugába
Megvonult lelkem bus csiga-bigája.
Köröttem tombolt, üvöltött az élet...
Kapum betörték álomrabló évek...
Mindig csak vittek, és sohasem adtak...
Prédára ment sok pompás virág asztag...
— Én mindig szelid, alázatos voltam,
Uram, hozzád sohasem panasztam.

Én mosolyogva, álmodozva türtem,
A régi évek eltűntén örültem.
Vártam az ujat, bizakodó hittel,
Tán vissza hozza, mit a másik vitt el.
És hogyha az is rám csapott keményen,
Még akkor is maradt egy kis reményem.
— Száll, száll a tavasz virágporos szárnya,
Pusztul az élet szivárványos álma...
De jó a nyár érlelő sugár kincse,
Hogy tarlott mezőm kalászokkal hintse.

Én mindig szelid, alázatos voltam.
 Tavasz álmokért sohsem panasztam.
 Hogy rózsafáim rabló kezek rázták,
 Violáimat durva lábak hágták.
 Hogy szét tépték holdsugár szőttes álmom,
 Hogy meggyilkolták pompás ifjuságom,
 Uram, azért egy zokszót sohsem tettem,
 Ha Ujév szárnya csattogott felettem . . .
 — S amikor most is temetem a régít,
 Bizva várom áldásodat, — az égit.

Várom áldásod kezdetén a nyárnak,
 Zsendülésén sok magvas, dus kalásznak . . .
 Mezőmet, mit munkáltam nappal, éjjel . . .
 Ne verd el uram, viharszárnyu jéggel.
 Várom Uram, az Ó esztendő árnya,
 Vessen az Ujév fényes pompájába . . .
 Várom Uram, hogy zsendült nyári vágyam,
 Acélos, arany, őszi magban lássam . . .
 — Én mindig szelid, alázatos voltam . . .
 Add Uram, hogy ne birkózzunk a porban.

ÚJ NÓTA

Leszálltam az élet sötét bányájába,
Szikláiból sulyos, nagy köveket törtem.
Felhordtam görnyedve fényes napvilágra,
— Kacagtak előttem, kacagtak mögöttem.

Betörtem az élet vadon erdejébe,
Iszalag font körül, tüske tépte arcom,
Csattogott markomnak fényes szekercéje,
— Mondták, szegény bolond, elbukik a harcon.

Nem bántam, csak mentem, valamit kerestem,
S találtam egy karcsu, sudár rózsáágat,
Kivágtam, virágját kalapomhoz tettem,
S akkor a kacagás mosolygássá bágadt...

A kincses köveket lelkem kohójába
Bedobáltam, forrtak, salak nem maradt ott,
Görbült kezemben az erdő rózsafája,
S láttam köröttem sok csodálkozó arcot...

S mikor szinaranyból száz zengő hurt vertem,
És felfeszítettem rózsafa hárfámra...
Láng lobbant a fáradt, rámnéző szemekben
Az új, sohsem hallott, felbugó nótára.

1909 augusztus hó

AZ ÉN HÁRFÁM

Az én hárfámon selyem szálból vannak
A csengő, bongó dallamos hurok.
Belőlük lágyan pengető kezemmel
Vad szilaj nótát csalni nem tudok.
Mig más bemarkol száz acél hurjába,
S himnuszt dalol a zürös napvilágba,
Az én hárfámról nem hangzik a dal . . .
S ha hangzanék is, valyon mit érnék el
A halkan zsongó, ringató zenével ?
— Másé lenne a pálmás diadal.

Az én gyöngé, kobozverő kezem
Akkor játszik, mikor leszáll a nap.
Ha elterül az estnek barna fátyla
S jön vele a bűbájos hangulat . . .
Patyolatfelhők rongyos csipkefodra,
Árnyékot vet az ezüstoffényű holdra,
Ezer sejtés, álmodás szárnyra kél . . .
A végtelenben apró tüzek égnek,
Szerelmet vall a reszkető levélnek
Ringó lombok között a kósza szél.

Az én nótám csak este kél utjára,
S a néma éjben hosszú utja van.
Sápadt holdfénynél fennvirrasztva várja
Sok rajongó, balga, boldogtalan . . .
Hozzájok repül halkan, szellőszárnyon,
A lelkükbe suhan, mint csöndes álom
Suttog nekik, — szeressetek tovább . . .
Beszél hozzájuk vigasztaló szókat . . .
Megbiztatja az ébren álmodókat,
Sebzett szívökre hinti balzsamát.

S azok a szegény, szerelmes bolondok,
Tudom, megáldják érte a nevem.
S többet ér ezer lármás diadalnál,
Száz pálmaágnál többet ér nekem,
Ha tisztahuru hárfám lágy zenéje
Könnyet tud csalni azoknak szemébe,
Kiknek lelkök bánattal van tele . . .
S mig befogadnak a szívökbe szépen,
Selymes hárfámról, tovább száll az éjben,
A halkan zsongó, ringató zene.

KIRÁLY VOLTAM

Ültem ragyogó, pompás trónuson.
Király voltam szent szerelem országba.
Büszke, kevély, hódolni jött elém
Szerelm ország száz tündérleánya.

Sötét szemű, selymes haju leány
Vezette őket, kinyújtám kezem . . .
— Királyi trónom legszebb ékessége
Selymeshaju tündérleány legyen.

Hívtam . . . jöjj mellém, jöjj, te légy a párom,
Ezer szép kincsem mind tied leszen,
Álomország is az én tartományom,
Jöjj, koronáját fejedre teszem.

És jött a lány, fellépett trónusomra,
Szerelm ország fénybe öltözött,
Lelkem sok kincsét lábaihoz szórva,
Királynő-volt a királynők között.

És nap telt napra, este mult az estre,
Trónom üres, már nem vagyok király . . .
A fényt, ragyogást nem birta a lelke,
Asszony volt csak, azóta messze jár . . .
— Azóta, hajh, én sem vagyok király.

Valaki elment, sohsem látom többé.
Azon az uton ment el, mint a többi.
A lába alatt őszi avar csörgött,
És nem sokára hull a hó, a hó,
Nyomát befödi fehér takaró
És soha többet nem fog vissza jönni.

És én sirok, kegyetlen, nagy sirással.
Folytott könnyeim a lelkemben égnek.
A többiért is zokogott a lelkem . . .
Mert mind elvitt magával egy-egy álomf,
Amit az én álmodó lelkem látott . . .
És vele vissza többé egy sem tért meg.

De uj ösvényen jött valaki, — más . . .
S most is jó majd ki könnyemet letörli
Egy uj, csodás, mindig szebb álomért . . .
Mikor illatot szór a nagy világra,
Az uj tavasznak virágporos szárnya . . .
— De én már annak sem fogok örülni.

Felém hiába int az uj tavasz,
Tavasz után nyár is hiába jő,
Az én lelkem hiába lát már álmot,
— Mulik a nyár, megcsörren az avar,
Hull majd a hó és újra eltakar
Egy álomsirt, a fehér szemfedő.

ÁRVASÁG

Ismered-e mi az az árvaság?

— Zajgó vágyakkal telistele lenni,
Mikor rügyekbe szökken száz faág
Bomló bimbóra lepke száll pihenni,
Illatfelhők hömpölygnek fenn a légben
S ifjúságod sorvasztó, szent tűzében
Nagy egyedül bolyongassz valahol
Hol a madár idegen dalt dalol.

Jaj! én tudom, mi az az árvaság,
Szívembe forr, lángolva ég a vérem,
Hazám távol, virágos rónaság,
S élek hófödte bérceknek tövében,
S kinek imádom minden kicsiny léptét,
Sirva csókolnám szoknyája szegélyét,
Ki messze tőlem talán mást szeret...
— Reá gondolok, könnyel két szemembe...
Mig tavasz alkony fénye hull fejemre,
S reszketve keres kezem egy kezét.

VALAKIT VÁROK

Valakit várok, Valakit várok.
Rideg szobámnak ajtaja tárva.
Valakit, kinek senkije sincsen,
Semmije sincsen,
Ki szegény mint én, és mint én ; árva.

Valakit várok, tudom, hogy eljő.
Egy bus, borongós ősz estelen
Nytott ajtómon beszökik félve,
Besurran félve,
Ki messze elment, — szerelmesem.

Megáll szobámban, reszketve, fázva,
Könnyezve suttog, itthon vagyok ...
Messze világból jöttem utánad,
Szöktem utánad ...
S most már örökre tied vagyok ...

S áll csöndben, szépen, rám néz remegve,
Várja, mit mondok, mit felelek ...
— A néma csöndben, lelkembe röppen
Valami régi,
Valami fájó emlékezet.

S míg szél süvit künn, s esőcsep kopog
A rozsdás barna falevelen ...
Szobánk csöndjében megüli nászát,
Várvavárt nászát ...
A diadalmas, nagy szerelem.

HIÁBA

Hiába könny, hiába sóhaj
Ezer vágyódó gondolat,
Hiába irok éjszakánként
Siró, zokogó sorokat.
Hiába várók hirt felőled,
Hiába küldök én neked . . .
— Nem engedik, hogy ránk találjon
Üzenetem, — üzeneted.

Te asszony vagy, — a másé, másé,
Én, — egy szerelmes bus legény,
Ki most is úgy imádlak, mint a
Fehér álmoknak idején.
Ki öleléssel, csókkal, dallal,
Megvettem leánylelkedet . . .
— Ezért nem látlak soha többé,
Ezért nem látsz te engemet.

Jaj, pedig várak, este-reggel . . .
S tudom, te is vársz én reám.
Vársz, mert érzed, ha összejönnénk
Az élet perzselő nyarán,
Mit bánnánk, hogy ezer szemével
Reánk néz a hazug világ ?
— Összeborulnánk csókolózva
Mint két virágos rózszaág.

VALAHOL MESSZE

Valahol messze, kék tengerszélén,
Hol illatfelhők usznak a légben,
Ott van egy asszony . . . nászágya vetve
Vágytól remeg s néz napkeletre.
Karja kitárva,
Szomjazó szája
A csókom várja elepedve.

Én tőlem ment el, mással, — jaj, mással,
De engem vitt el azért magával.
Elvitte csókom, az ölelésem,
Sok lázadást vitt a lelkében
Az ura ellen,
Mindenki ellen,
Engem vár alva, engem vár ébren.

Itt napkeleten, a Tisza parton
Rád várok én is, te árva asszony . . .
Mennék, jaj, mennék, — robotban élek . . .
Sok munkát, küzdést mért rám az élet . . .
Átok ül rajtam
Kiszáradt ajkam . . .
En asszonyom, jaj, eleped érted.

TAVASZ ÁLMODÁS

Illatos, bolondos május alkonyatkor
Megejtette lelkem bűvös álmódás.
Feltártam elrejtett kincses szent világot
Hová még halandó bé nem tette lábát,
Melynek csillogását nem láthatta más.

Hová sohsem hallott zürzavaros lárma.
— Csöndes hely az, hol az örökszép lakik
S pergő rózsaszirmot gyűjtve garmadába,
Belevágott ujjam százhuru hárfámba,
Nótázva, — dalolva vártam valakit.

Egy leányt, akinek jönni kellett akkor,
Egy leányt, akit én imádni fogok,
Kinek elringatják csöndes álmódásba
Sok ilyen bolondos május alkonytájba
Szerelmes szívét lágy, zsongó dallamok...

Es egy lombhullató őszi alkonyatkor
Elszállott messze a tavasz álmódás...
— Kincses szent világom kapuját bezártam,
És könnyezve nézem rózsaszírom ágyam,
Miért is engedtem rátiporni mást?

LEMONDÁS

Én csak készülődtem, mindig készülődtem,
És most már nem megyek, messze idegenbe.
Álomfáról vágott, görcsös vándorbotom
Nézem könnyes szemmel, csöndben, megpihenve.
Mellettem mosolyog gyűrűs mátkapárom...
S míg simogat lágyan bársonyos kezével,
Szelid, égi béke borul a lelkemre...
Mint viharos napra, fátylas, holdas éjel.

Pedig, hejh, de vártak idegen mezőkön.
Aranykalász vágó, rendet gyűjtő sorba.
Fáradt aratóknak sarlós csapatjában,
Tudom, a legelső legény lettem volna.
Belevágott volna tisztán csengő hangom
Bolondos nótáknak vad zürzavarába,
Barna zománc arcom, kerges acél markom
Hejh, de kellett vón a sugaras rónákra...

S addig készülődtem, addig készülődtem,
Mig csak délibáb lett hirtermő világom.
Álomfáról vágott görcsös vándorbotom
A sarokba dobta rámkacagó párom.
Boldogság országnak rózsaszirmos útján
Elszállt lelkemről a bus poéta átok...
— Aki nem engedte örök bolyongásba,
Örök küzdelembe, örök csalódásba,
Gyűrűs mátkapárom, légy örökre áldott...

A MI RÓZSALÁNCUNK

A mi rózsaláncunk, édes mátkapárom,
 Valami kacagó, gonosz tündér fonta.
 Mikor ránkborult az első varázsálom,
 Sziveinkre orvul, tüskéstől rádobta.
 Másokéból gondos, áldó két kezével
 A szurós ágakat kitepi az élet...
 Utjok rózsaszirmok garmadáján vész el,
 Én meg száz göröngyön bolyongok tevéled.

A mi rózsaláncunk, édes mátkapárom
 Azért, — tudja Isten — jól van összekötve.
 Ha szur is a tüske, egyik-másik ágon,
 Felsíró bánatunk nem tart mindörökre,
 Hófehér zománcos, illatos rózsája
 Letörli a könnyet szirma bársonyával,
 — S míg boldogság borul a bánat nyomába,
 Mátkaságunk taván, jövőnk világába,
 Viharvert csónakunk suhanva száll átál.

VAN EGY ORSZÁG

Van egy ország, boldogság országa.
Ritka ember, aki megtalálja.
Az ösvénye el van rejtve mélyen,
Vadvirágos róna közepében.
Kinek néha arra visz az útja,
Hogy merre jár, még csak azt sem tudja,
Fut mellőle, rá sem lép a lába,
Enyhet adó, puha bársonyára.

Szomszédjában vadon erdők, bércek,
Csalogató, ismeretlen mélyek,
Sziklás utak, fellegekbe hágók,
Telhetetlen emberekre várók,
Kik feléjük lihegve loholnak,
Azt gondolván, — ott lakik a — holnap,
Mely számokra új csodákat érlel,
Őket várva, hirrel, dicsőséggel.

Engem is vert hir, dicsőség szomja.
Elindultam küzdve, robotolva.
Lelkem lángolt, láz gyötörte testem,
Új csodákat, új hitet kerestem,
S mikor csak a szomszédságban látszott,
Leltem egy kis nyíló vadvirágot...
— Van egy ország, boldogság országa,
Boldog ember, aki megtalálja.

AZ ISTEN ADTA

Az Isten adta, két karomba tette,
S én alázkodva elfogadtam tőle.
Szivem, a könnyes, véres áldozat,
Hálatelten borult az oltárköre.
Életem, mely csodákra várt sokáig,
Most egy asszony mosolyától virágzik...
Jött a szerelem, egetverő lángja,
Fényt lobogott vaksötét éjszakámba.

Jött az asszony! Ragyogó, selymes teste
Rengve ringott, mint káprázatos álom.
Rózsák, violák nyitak körülötte,
Szálltak előtte virágporos szárnyon
A vágyak, álmok... és dalolt a táj,
Tüzes csókot dobált a napsugár,
Mely az ég aljáról, mikor jönni látta,
Haldokolva bukott az éjszakába.

Szép volt az asszony, olyan csodaszép,
Mint bimbójából fésző nyári rózsza,
Melynek himporos szirmát, levelét,
Ha érinti csapongó lepke csókja
Szegény bolond, bódulva hull a porba.
Arcom kővé vált és a két karomba
Zsibbadság szállt, mikor reszketve vártam,
És utamon gyökeret vert a lábam.

És az ajakam imát mormogott.
 (Pedig tán templom engem sohsem látott).
 — Uram Isten, add nekem ezt az asszonyt,
 Uram Isten, add nekem ezt az álmot.
 Én álmodtam már, nagyszerűt, sokat,
 Csodálatos szép, édes álmokat,
 Tündökletesen izzó, fényes álmot,
 De ilyet, a lelkem még sohsem látott.

— Uram Isten, add nekem ezt az asszonyt,
 Ki káprázattal verve jön felém,
 Kit itt látok sivár, bús életemnek
 Napfény nélküli, árva mezején,
 Hová a sors hajított vaskezevel,
 Mikor sok álmom ronggyá tépte szélvel,
 S szivem, — a könnyes, véres áldozat,
 Kifosztva, lopva, vágy nélkül maradt.

És imám után szemem könnybe lábadt,
 És visszakapta arcom mosolyát.
 Lábam elindult asszonyom elébe,
 Két karom helyén két virágos ág
 Borult útjára, s átalfonta lágyan...
 — Éljen örökké nyiló, száz virágban
 Száz sugárban, kit Isten adott nékem...
 Ki boldogságom, szentem, üdvösségem.

FELGYULT A MULT

Vörös, lobogó, kévés lángolással
Lobbant máglyába multam minden átka.
Csókok, emlékek, szerelmek és álmok,
Vágyak, bánatok, boldogságok, lányok,
Most égnek porrá, hamuvá a lángba.

Jött az asszony és felgyújtotta multam,
Tüzes szempárja volt a gyújtó szikra.
Két kitárt karja éleszté a lángot,
Izzó csókjával lelkembe parázlott,
Hogy a mult többet ne kísértsen vissza.

Szemem keserű, maró könnyek marták.
Selyem hajával könnyeim törölte...
Lázás fejem párnás ölébe vette,
Megsimogatta, becézte, szerette,
Zokogásomat vad csókokkal ölte.

És a lobogó, vörös máglya tűzben
Szegény meggyötrött szívem is elégett.
És éreztem, hogy reám hajlott sirva,
Áttette szívét keblembre, — a sirba,
Támadjon ott uj, diadalmas élet.

Szerelmes szívét most már nekem adta,
S azzal élek az uj feltámadásban.
— És most már mindig véle fogok élni...
Szeretni, vágyani, hinni és remélni,
S együtt fogunk álmodni a halálban.

UJRA BOLDOG LETTEM

Isten adta, hogy újra boldog lettem.
Élő vágyakkal, álmokkal megáldott.
Én, — akit csókos, bűnös ostorukkal
Mogkorbácsoltak, asszonyok, leányok ...
(Ők verték ki belőlem a hitet,
Hogy vannak még szépségek, boldogságok ...)

Isten adta, hogy ismét nevet arcom,
Mikor asszonyom felém jönni látom.
Szemeim csillog, s lángolva ég a vérem,
Bent a szívemben muzsikál az álom,
Ha szomjas szám ajkával összeég,
S ölembé hull feltámadt boldogságom.

Isten adta, hogy párom gyöngye ujja
Dalt penget újra hárfáján szívemnek.
Ismét csattog hótiszta galamb szárnya
Rég eltaposott, sárba vert hitemnek ...
Csaló, kacagó asszonyok, leányok,
Emlékeikkel mély sirban pihennek.

Isten adta, hogy újra szép az élet.
 Pompázó rózsák hajlongnak körültem,
 Siró szemű, bus, hervadásos őszenek
 Csörgő avarja messze tünt mögöttem ...
 Hogy lelkem gyilkos, sötét kriptájából,
 Az élet piros, tűz kertjébe jöttem.

Isten adta, hogy az enyém legyél.
 Isten adja, maradj enyém örökre ...
 Vágyat, álmot, szépséget, boldogságot,
 Hordjunk együtt, egy bokrétába kötve ...
 Mig életünkre rá havaz a tél
 És eltűnünk a ránk zuhanó ködbe ...

LÁNGOL A VÁRAM

Nyugalmam, békém lágy galamb fészke,
Vergődő szárnyu sirály költözött.
Vihart jósol bus, sikongató hangja,
És kong a szívem félre vert harangja,
Lelkem sötét, mély gyászba öltözött.

Nyugalmam, békém büszke erős várát
Betörték gyilkos, bársonyos kezek.
Virágszál volt az ellenséges dárda . . .
Tüzcsóvát dobott két szeme sugára,
S váram tetején lángok rengenek.

És menekülnék, futnék, sirva futnék,
De hátam mellett felgyult már a hid.
És előttem áll mezitelen vértben,
Az asszony, ki megakar ölni engem . . .
És kacagása velőmig hasit.

Hívó, bus hangját fülembe sodorja
Szikrás pernyével tavasz esti szél.
— „Erős váradra tűzcsóvákat dobtam,
Nyugalmad, békéd, ime, meggyilkoltam . . .
Hiába futsz, szived hiába fél . . .“

— „Nincsen utad, csak egy, a két karomba,
Ösvényed csak ajakamig vezet.
Gyönyörök, álmok, boldogságok vágyak,
Könnyek, csókok, szent szenvedések várnak,
Ha testemet megérinti kezéd . . .“

— „Nincs más utad! Fuss! — nézd, reszketve várlak,
Ajkam lángol . . . — izzó, tüzes parázs —
Máglyásan lobog nyugalmaid vára,
Reád szakad száz üszkös gerendája,
Ölemben meg vár százezer varázs . . .“

„Én ösmerem az élet csoda titkát,
Nyugalom, béke, nem élet — halál!
És élned kell, az élet tüzes szája,
Csókjaidat még várja, várja, várja . . .
Remegő lábad, ha jössz! — rám talál . . .“

— „Nincsen utad, csak egy, a két karomba,
Ösvényed csak ajakamig vezet . . .“
— S én indulok, zokogva, káromolva,
S ösvényem végén lábához omolva,
Sirva csókolok két gyilkos kezét.

ASSZONYOMHOZ

Asszony... két szemed, két gyémánt darab.
Tüzel, villog, sziporkázik, nevet,
Fényét úgy szórja, mint a déli nap,
Selymes pillád a drága foglalat...
(Megcsókolom két csillogó szemed.)

Asszony... az ajkad vérpiros virág.
Messze, idegen, csoda erdőn termett.
Ha széthasad, kacag a bus világ,
Ha becsukod, bánat viharja vág,
(Rácsókolom ajkadra a szerelmet.)

Asszony... az arcod bársony puha rét.
Közepébe két piros szegfű égett.
Bibor felleges alkonyati ég,
Rózsa levél, melynek zománca ép,
(Megcsókolom arcod, a csudaszépet.)

Asszony... kebeled fehér, csipkés párna.
Száz galamb hordott hozzá pelyheket.
Pihegő madár vére volt az ára,
Ha hozzá érek, perzsel, mint a láva...
(Sirva csóklom párnás kebeled.)

Asszony... a szived bezárt, titkos kriptá.
Ráhullnak könnyek, vércseppek, dalok...
Előttem, jaj, tán sohsem lesz kinyitva...
És én vergődöm, átokkal borítva...
(Megcsókolom szived és meghalok.)

KÉT RÓZSA . . .

Két rózsaszál remeg majd a kezemben,
Mikor a párom hozzám visszatér.

Az egyik szál: hervadó nyári rózsza . . .

A másik őszi: bus, borzós, fehér . . .

Az egyikre rácsokolom a csókom,

Mely látására kigyul ajkamon,

A másikra ráhullatom a könnyem . . .

— Gyémánt cseppek, hótiszta szirmokon . . .

Az egyiket rádobom a szívére,

Mikor a vonat lépcsőjén leszáll . . .

— Felgyújtja e lobogó lángolással

Az emléket — amit szívébe zár ?

A másikat rászoritom szívemre,

S várom, míg párom rám néz, rám nevet,

S remegve nézem hervadt nyári rózsám

S a másikat, melyen könnyem remeg . . .

S ha vérvörös rózsámat porba dobja,

Ha ellopta tőlem szívét a nyár . . .

— Akkor tirátok, könnyes, fürtös szirmok

Bús őszi esték emléksírja vár.

Ha kőbe írták az életem történetét,
 S egy a világ minden részén,
 Levegő kárpát, szélben, vízben,
 Mindenütt az életem történetét.

Vagy azt mondják, hogy a világ minden részén,
 Mindenütt az életem történetét,
 Levegő kárpát, szélben, vízben,
 Mindenütt az életem történetét.

ŐSZI SZINEK

Az életem minden részén,
 Mindenütt az életem történetét,
 Levegő kárpát, szélben, vízben,
 Mindenütt az életem történetét.

Az életem minden részén,
 Mindenütt az életem történetét,
 Levegő kárpát, szélben, vízben,
 Mindenütt az életem történetét.

Az életem minden részén,
 Mindenütt az életem történetét,
 Levegő kárpát, szélben, vízben,
 Mindenütt az életem történetét.

MEA CULPA

Ha künn járok az őszi éjszakában
S zug a vihar mélyhangu orgonája.
Levett kalappal, alázkodva, titkon,
Beballagok a lelkem templomába.

Világ előtt nagyfenn hordott fejem,
Mélyen hajtom a hideg oltárköre,
És csöndesen egy könnyem is legördül,
Mig emlékezem régelmult időkre.

S imát mormoló ajkam gyónni kezd.
— Mosolygó táján pompázó tavasznak,
Mig más keze virágot ápolt, plántált,
Az én kezeim bimbókat szaggattak.

Az én lábam nem nézte merre lép,
Mig csalogatták káprázatos álmok ...
Sokszor gázolta mások zárt kertjében,
A selymes füvet, bársonyos virágot.

Ha két karomat szétcsapta a vérem,
S tüzláng ömlött az ereimen végig, ...
Öleltem a lányt, ki utamba jött,
És csókjaiban felszálltam az égig.

Mig más áldásokért fohászkodott,
Istent tagadtam izzó, forró nyárban ...
Nem láttam az életadó kenyért
A tenger, ringó dus magvu kalászbán.

Lengett az öröm piros lobogója
Nyári életem árbocos hajóján ...
És daloltam mámoros dalokat,
Mig elszédültem annyi asszony csókján ...

... Mea culpa ... s hullt a sárgult levél
Őszbe forduló életem utjára,
És megzendült életem vig erdejében
Az ősz zokogó, siró muzsikája.

És megcsörrént lábamnál az avar,
Hogy zizegése bűnbánatra intsen ...
-- Örök tavasz nincs, nem örök a nyár,
Örök boldogság, örök öröm sincsen.

Csak egy örök ... a csendes őszi bánat,
Mig fejünk felett sikoltoz a szél,
S a ránk zuhanó ködös éjszakában,
Fagyott virágra permetez a dér.

ŐSZI ESTÉN

De szép az ilyen barna, őszi este.
Künn összesugnak, reszketnek az ágak,
Köztük száll a tekete szárnyu bánat.

De jó az ilyen borus, őszi este.
Sárgult avaron csöndesen zenélnek,
Bus könnyei a bákacsinos égneek.

De szép, de jó az ilyen őszi este . . .
De szép, de jó a sötétszárnyu bánat . . .
Velök szállnak a régen meghalt vágyak.

Napfényes nappal egy sem jönne vissza.
Kacagó, pajkos, nappali sugáron,
Mindig piros és mindig uj az álom.

A sápadtat, a régít, elfeledtet,
Csak az ilyen bus őszi esték hozzák.
Mély sirjokból csendesesen elorozzák.

Kiteritik szívünk ravatalára,
Lássuk dermedten, holtra váltan őket,
Az elmúlásra figyelmeztetőket.

Hogy halljuk, amig kopog künn a zápor,
S az őszi szélben falevelek sirnak . . .
— Lakója lesz minden a sötét sirnak.

Lábujhegyen jött, halkan kopogott,
 Az ablakot zörgette meg kezével.
 — Ki az? — Szólt: — ... az Ősz van itt ... én vagyok,
 Velem jöttek a sápadt bánatok,
 S egy emlék is jött könnyező szemével.

A te emléked, az a fényes álom,
 Mely napsugárban, dalban született.
 Mely csendben, lopva, selyem tollas szárnyon
 Szállt szivedbe piros virágos nyáron,
 — Az asszony jött el, aki szeretett.

— Akinek mindig kacagott az ajka,
 Ki ölelésnek, dalnak, csóknak élt ...
 Kinek nevét száz csengő, bongó dalba,
 Szőtte be lelked szépítő hatalma
 És glóriába fontad be nevét.

— Bocsásd be, fázik ... , didereg a lelke,
 Arany palástod terítsd újra rá.
 Te varázsoltad pompásnak, csodásnak,
 A te álmaid tették szebbé, — másnak ...
 Fényt, szint, ragyogást te szórtál reá.

ŐSZI ESTÉN

— Százan csodálták, ezren megszerették,
Mig róla zengtek himnuszt dalaid ...
S asszony lett csak, hogy néma lett az ajkad ...
Imádtasd újra, rajtad áll, csak rajtad,
Pendítsd meg ismét hárfád hurjait.

— Zengi róla nótát, szépségest, csodásat ...
Olyat, milyent nem hallott a világ.
Káprázatos, csillogó, színes álom
Szálljon reá zendülő nóta szárnyon,
Utját borítsa száz ezer virág.

— Bocsásd be, fázik, didereg a lelke ...
Nyitsd ki az ajtót, — hallod? — Ő kopog ...
— S én ajtómat halk-csendesen kitarva, —
Kibámultam az őszi éjszakába,
S hallgattam, a szél, hogy sir, hogy zokog.

HIVOTT AZ ŐSZ

Hivott az ősz és én mentem eléje.
Üzenetét alkony sugáron küldte.
A zöld koszorus, barnálló hegyeknek
Ormait halvány, arany fátyol ülte.
Bent, a városban, tobzódott az élet,
Asszony szemekben furcsa lángok égtek,
Narancs kévéket hajigált a térre
A nyárvégi nap kialuvó fénye.

A szivek, arcok, mind pirosak voltak.
A kezekben krizaténium . . . fehér
Illattalan, gögös, borzas fejüket
Remegve, lopva csókolta a szél,
Melynek szárnyán lassan, kerengve, lengve
Sárgult levél indult a Szeptemberbe,
Mely titokba surrant, s hogy meg ne lássák,
Ellopta a nyár pompázó palástját.

Mögöttem apró, fényes lángok gyultak,
Zengett, kiabált utánam a nyár.
De én futottam, ki, az ősz elébe,
Mint akit zsarnok szeretője vár . . .
— Én már tudtam, hogy vége van a nyárnak.
S a színek nagy, tobzódó királyának
Mámoros, őszi szerelmemtől égve,
Szent áhitattal borultam eléje.

ŐSZI SZINEK

Előttek pompás, zugó erdő bókol.

— Palettáján színfoltok ezrei.

A nagy festő . . . Október keveri.

Ecsetje vége táncos napsugárból . . .

Bokrokon, fákon ide oda jár . . .

— Őszi színekbe öltözik a táj.

A zöld alapra sárga, rozsdabarna . . .

Vörös, narancs, halovány lila . . . kék . . .

— Már nem sokára kész az őszi kép . . .

Aztán kihull kezéből az ecset . . .

— Lebukik az ég sugárontó napja . . .

S fekete fátyol zuhan az avarra.

ŐSZ VÁRÁS

Azon a tájon nincsen már nóta,
Hol én bolyongok esztendőök óta.
Azon a tájon meghalt az álom
Korhadtt keresztek repkényes tövén,
Vágyak sirjait domborodni látom.

Körülöttem még zöld a lomb, levél...
Nyár forró tüzét csapja rám a szél,
Bokrok közt halkán jár a szerelem.
Biboros alkony sugár özönében
Káprázatok ingerkednek velem.

S egyedül élek némán, szóttalan,
Eltikkadt szájjal, szomjan, csóktalan.
S reám kaczagnak, csókos, boldog párok,
Bent a szívemben, felreszket a vágy,
S egy száraz fának hátat vetve várok.

Biztatom magam: -- nem lesz így sokáig...
Csak a legelső őszi napsugárig,
Mig sárgult lombra permetez a dér...
Az őszi szél felbugó orgonája
Elüzi mind, ki nyári vágnak él.

Elkergeti, ki most reám nevet...
A ki boldog, ölel, csókol, szeret...
S birodalmában egyedül marad
A zengő élet koldus száműzöttje,
Ki a nyárban csak bánatot arat.

Kinek meghaltak minden álmai,
És elpusztultak minden vágyai,
Virágja nem nyílt forró nyár tűzén.
Csaló délibáb játszott, rengett, ringott
Kalászt mutató remény mezején.

Biztatom magam, talán bent, az őszbe
Rátalálok majd dalra, kedvre, nőre
Vállaimra arany eső pereg...
Vissza adja sugaras őszi álmom,
Miket elrabolt a nyár, s kikelet.

Jön majd valaki, őszi alkonyatkor,
Mikor a napfény, csillog, mint aranybor
Kristály kehelynek hótiszta falán...
Kinyit a pompás álom őszi rózsá
A sárgult erdő fényén, sugarán.

Asszony lesz, asszony . . . napsugárba szöve.
 Dideregve, reszkette megy az őszbe,
 S kihalt erdőmben megtorpan, megáll . . .
 S daltalan tájak néma kóborára
 Őszbe borult ösvényen rätalál.

És akkor csoda lesz a nagyvilágon.
 Kipattan minden rügybe maradt álom
 Diadalmasan felzokog a vágy . . .
 S korhadt keresztek repkényes tövében
 Felnylilik a mély temetői ágy.

És feltámad majd ünneplő ruhába
 Szivemnek minden meghalt vágya, álma . . .
 Felsir a nóta, felujjong a dal.
 És végig reszket őszi erdőnk mélyén,
 Valami édes, pompás diadal.

Fák sűrűjében sugarak remegnek,
 Arany levelek lassan ránk peregnek,
 Az őszi erdők orgonája bug.
 És indulunk, vad ölelésbe, vágyba,
 Csókra, könnyre, utolsó őszi nászra . . .
 — És kikacagunk, te nyár: — te hazug!

ARANYESŐBEN

Aranyeső hull, pereg a fákról
Kerengő, lengő sárga levél.
Aranyos szőnyeg terül az útra,
Csörgő aranyját borzolja, fujja
Október végi alkonyi szél.

Kopasz ágak közt remegve bujkál,
S ezer csókot szór száz napsugár.
Kacagja: — nincs még vége a nyárnak.
Nincs még itt az ősz, nincs itt a bánat...
A szív, s virág még nyitásra vár.

A késő ősznek hazug leánya
Arany fátylával vár odakinn...
Hiv, csalogat, járjunk merengve,
Arany esőbe, arany tengerbe
A park kanyargó, lágy utjain.

S én hívom az ősz másik leányát,
A sápadt arcú, a ködruhást,
Kinek fellegből van a palástja,
Esőtől csapzott ében hajára
Nem csókol a nap fényt, csillogást.

Majd, ha ő zörget árvaszivemnek
Bezárt ajtóján... hozzá megyek
Meghalt álmokból szövött ruhámba...
És leborulok lába nyomába,
S zokogva sirok és temetek.

Bánat arcába belésikoltom . . .

— Én rám is pergett aranyeső . . .

Én is öleltem én is kacagtam,

Én is csókoltam, én is tagadtam,

Hogy rám borulhat gyász, szemfedő

S repkény futhatja életem házát,

Melynek falára rózsza kuszott . . .

Melynek ereszén fecske csicsergett

Ragyogásos, szent nyári szerelmet

Mitől a világ fényben uszott,

Tobzódásos nagy, arany esőben,

Mint most odakünn, az alkonyat,

Melyet az ősz hazug leánya

Hiába burkolt arány fátylába,

A mely többet már nem csalogat . . .

— Arany eső hull, pereg a fákról,

Kerengő, lengő sárga levél.

S én várom az ősz siró leányát,

Boritsa reám felleg palástját,

Lelkem sirdombos emlékinél.

MIKOR AZ ŐSZ JÖN

Arany haja kibontva, arca sápadt.
Szemében bágyadt napsugár a fény.
Selyem ruhája zizzen, a mig fáradt
Lassu léptekkel elindul a nyárnak
Színes szirmokból szövött szőnyegén.

Alkonyat tájon, titkon, lopva jön meg.
Hüvös szellőktől borzong át a táj.
Bókoló lombok félve megremegnek,
Útjára sárgult levelek peregnek
És csendesen zokogni kezd a nyár.

És akkor éjjel ködpalotát raknak
Láthatatlan, fürge szellem kezek.
Az ős szomorú, sápadt asszonyának,
Hulló virágból vetnek puha ágyat,
S ablakánál zümmögni kezdenek

Halk siri dalt íátylas leányai ...
— Ciprusos fejfák, könnyek, bánatok ...
Hangtalan hangon vélők énekelnek,
Csalódások, tünt vágyak, holt szerelmek ...
Vérző szívek, tört lelkek, sóhajok ...

És mind meghalnak festő hajnaltájra,
Kacagások, vigságok, örömök ...
S mire felébred fonnyadt szírom ágyon
Az ős asszonya, — künt a nagy világon,
Mindent a bánat szemfedője főd.

ADJ CSENDES ŐSZT, URAM ISTENEM

Az életemből negyven év lepergett.
— Voltam mosolygós, vidám arcu gyermek.
Ős kert közepén anyámnak virága.
Féltett mindene, reménysége álma ...
Száz könnyje, csókja, nyári boldogsága ...
— Adj csendes őszt, Uram Istenem.

— Tavaszi pompa volt az ifjuságom.
Vágtattam tüzes álomparipákon,
Rózsafa ostor suhogott kezembe ...
Narcisz szirmokat szórt a szél szemembe,
Lányok kacagtak nótákat lelkembe ...
— Adj csöndes őszt, Uram Istenem.

— Voltam nagy izmos, verekedő ember.
Acél kezemben szikrázott a fegyver.
Voltam sokaknak éjben égő mágja ...
Világ sirhantok kizöldült fejfája ...
Mohó aratók rendvágó kaszája ...
— Adj csendes őszt, Uram Istenem.

Az életemből negyven év lepergett.
Tört ablakomon nyögő szelek vernek ...
Kócos kis kutyák csattognak, üvöltnek ...
Kopott toronyra varjak települnek ...
Sárguló tarlón nehéz ködök ülnek ...
— Adj csendes őszt, Uram Istenem.

ÚJ CSILLAGOK CSILLOGNAK

Ma bolyongtam bus avarján az ősznek,
S tűnő nyaram aranykődén keresztül
Integtettem nagy messze elmenőknek.

Ősz esti mély csönd átölelve tartott
S míg bámult rám a sápadt hold korong,
Éltem sajkája elhagyta a paitot.

S boldog voltam, hogy senki sincs velem.
Holdfénybe omló partokon maradtak
Kisértő vágó, csók, álmok, szerelem.

Hogy csöndjében az őszi éjszakának
Bánatok, könnyek, halvány asszonyok
Egy csónakon vélem már sohasem járnak.

Emlék fájáról nyári életemnek
Didergető bus, őszi szél nyomán
Színes levelek lassan leperegnek.

Boldog voltam, hogy elröpült a múlt,
S reám köszöntő őszi életemnek
Mély, mozdulatlan tengerébe fult.

Boldog voltam, hogy sejtett végtelenség,
Ködbe vesző távolok, messzeségek
Csókolják meg az ember testét, lelkét.

Hogy csöndesen elmaradnak megettünk
Nagy tüzekkel felgyújtott apró lángok,
S új csillagok csillognak meg felettünk.

Hogy örülni tudunk a sárga ősznek...
S tűnő nyarunk aranykődén keresztül
Vigan intünk örökre elmenőknek.

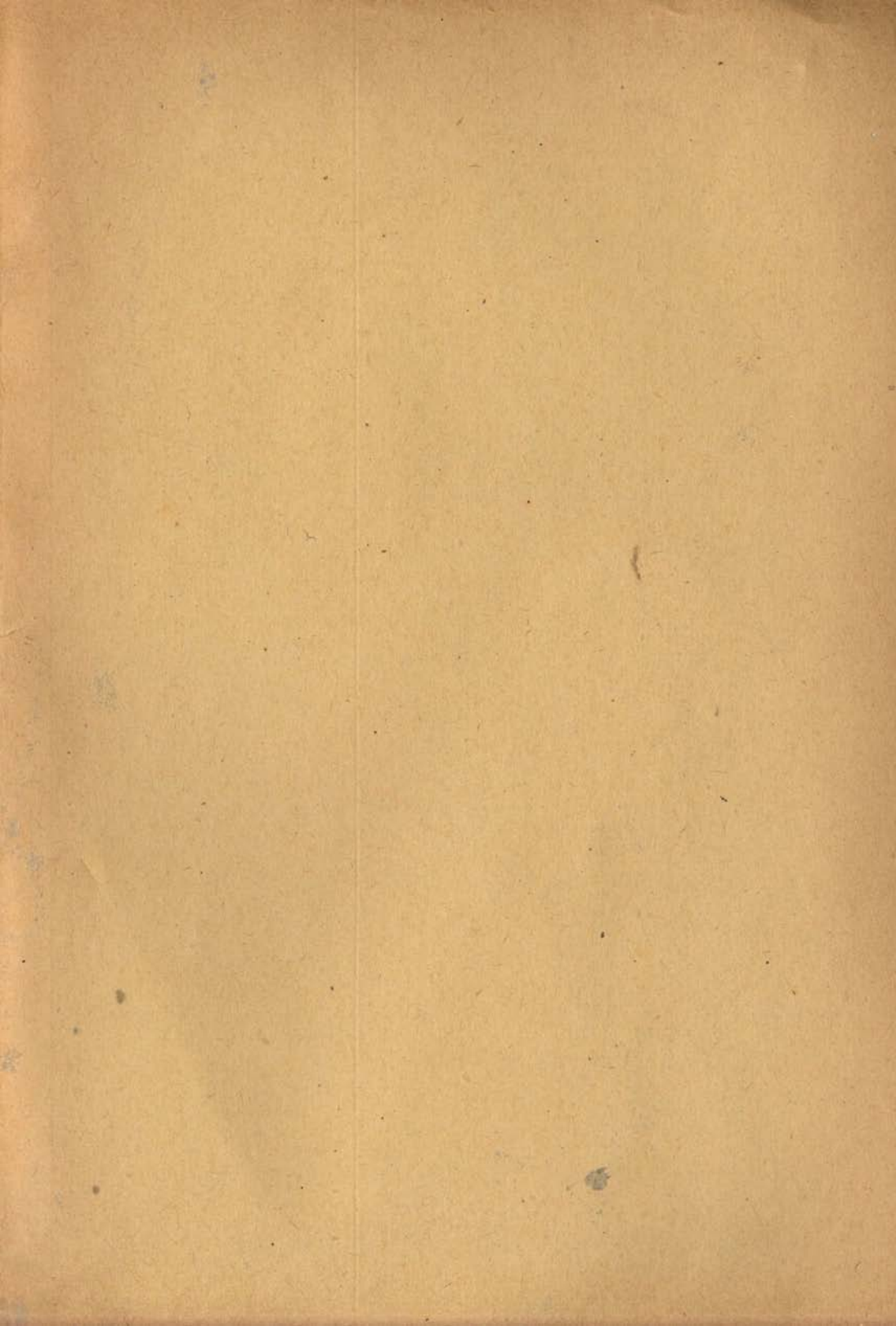
TARTALOM JEGYZÉK

	Oldal
1 Ujra hívtak	4
2 Gyászlobogó alatt	5
3 A Bug mellett	10
4 Ének a csatatérről	12
5 Látlak . . . mindig látlak	14
6 Azokhoz, akik elindultak	16
7 Erdélyi bércek	18
8 Ady Endre emlékére	19
9 Virág hullás	23
10 Ujesztendei ének	24
11 Új nóta	26
12 Az én hárfám	28
13 Király voltam	30
14 Valaki elment	31
15 Árvaság	32
16 Valakit várok	33
17 Hiába	34
18 Valahol messze	35
19 Tavasz álmodás	36
20 Lemondás	37
21 A mi rózsaláncunk	38
22 Van egy ország	39
23 Az Isten adta	40
24 Felgyult a múlt	42
25 Ujra boldog lettem	43
26 Lángol a várom	45
27 Asszonyomhoz	47
28 Két rózsza	48
29 Mea culpa	50
30 Őszi estén	52
31 Hívott az ősz	55
32 Őszi színek	56
33 Ősz várás	57
34 Arany esőbe	60
35 Mikor az ősz jön	62
36 Adj csendes őszt, Uram Istenem	63
37 Új csillagok csillognak	64

TARTALOM JEJYZEK KANDOLICSZ KOLLAGOK

Oldal

1	1. Ujja divat
2	2. Gyakoriok az új
3	3. A Baggyak az új
4	4. Évek a kávék az új
5	5. Látás a kávék az új
6	6. A kávék az új
7	7. Évek a kávék az új
8	8. A kávék az új
9	9. Víz a kávék az új
10	10. Látás a kávék az új
11	11. Látás a kávék az új
12	12. A kávék az új
13	13. Kávé a kávék az új
14	14. Víz a kávék az új
15	15. A kávék az új
16	16. Víz a kávék az új
17	17. Hát a kávék az új
18	18. Víz a kávék az új
19	19. Táv a kávék az új
20	20. Látás a kávék az új
21	21. A kávék az új
22	22. Víz a kávék az új
23	23. A kávék az új
24	24. Látás a kávék az új
25	25. Víz a kávék az új
26	26. Látás a kávék az új
27	27. A kávék az új
28	28. Víz a kávék az új
29	29. Látás a kávék az új
30	30. A kávék az új
31	31. Víz a kávék az új
32	32. Látás a kávék az új
33	33. A kávék az új
34	34. Víz a kávék az új
35	35. Látás a kávék az új
36	36. A kávék az új
37	37. Víz a kávék az új

77000 10171

7, 70